



OCENA DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK PUBLICZNYCH WARMII i MAZUR

**za rok
2017**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
SIEĆ, ZASOBY, DOSTĘP, INFRASTRUKTURA	5
SIEĆ	5
ZBIORY	8
PRACOWNICY	11
PŁACE	12
INFRASTRUKTURA	12
KOMPUTERYZACJA	13
WYKORZYSTANIE USŁUG, WYDAJNOŚĆ i EFEKTYWNOŚĆ	16
CZYTELNICY	16
AKTYWNOŚĆ i UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW BIBLIOTECZNYCH	18
WYKORZYSTANIE INNYCH USŁUG BIBLIOTECZNYCH	19
POTENCJAŁ i ROZWÓJ	20
USŁUGI SIECIOWE I INTERAKTYWNE	20
PODNOSZENIE KOMPETENCJI PRACOWNIKÓW	23
BIBLIOTEKI JAKO MIEJSCA AKTYWNOŚCI RÓŻNYCH GRUP UŻYTKOWNIKÓW	24
PARTYCYPACJA SPOŁECZNA	20
POZYSKIWANIE ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH	27

WPROWADZENIE

W 2017 r. z usług 301 bibliotek publicznych i filii województwa warmińsko-mazurskiego korzystało 221 307 osób, tj. 15,42% mieszkańców regionu. Użytkowali oni 5 118 731 jednostek zbiorów i zasięgnęli 520 337 informacji. Statystyczny mieszkaniec skorzystał średnio z 3,57 jednostek ewidencyjnych w ciągu roku i odwiedził bibliotekę ponad 2 razy. Każda jednostka ewidencyjna zbiorów wypożyczona była średnio ponad 1 raz.

Do bibliotek województwa wpłynęło w ciągu roku 174 122 j. ew., a zbiory ogółem liczyły 4 445 515 j. ew.

Wśród celów, które udało się bibliotekom zrealizować w ciągu roku, najczęściej wymieniana była ścisła współpraca ze środowiskiem lokalnym i aktywizacja pracy z różnymi grupami czytelników. Wymieniło go aż ponad 35% bibliotek. Utrzymanie bądź poprawa wyników czytelnictwa zostało uznane za najważniejsze zadanie w roku 2017 przez 28% bibliotek. 22% bibliotek skupiło się na realizacji zamierzeń związanych z modernizacją, estetyzacją lub poprawą infrastruktury, w tym technicznej (np. pozyskanie środków na komputeryzację z programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”). 14% bibliotek wskazało na zwiększony zakup nowości wydawniczych jako najważniejszy osiągnięty cel w roku 2017. Prace związane z wdrażaniem automatyzacji procesów bibliotecznych (budowa katalogów online, automatyzacja procesów wypożyczania) oraz zdobycie środków pozabudżetowych wymieniło jako główny cel 9% placówek. Inne cele wymieniło 35% bibliotek. Wśród nich wymienić można m.in.:

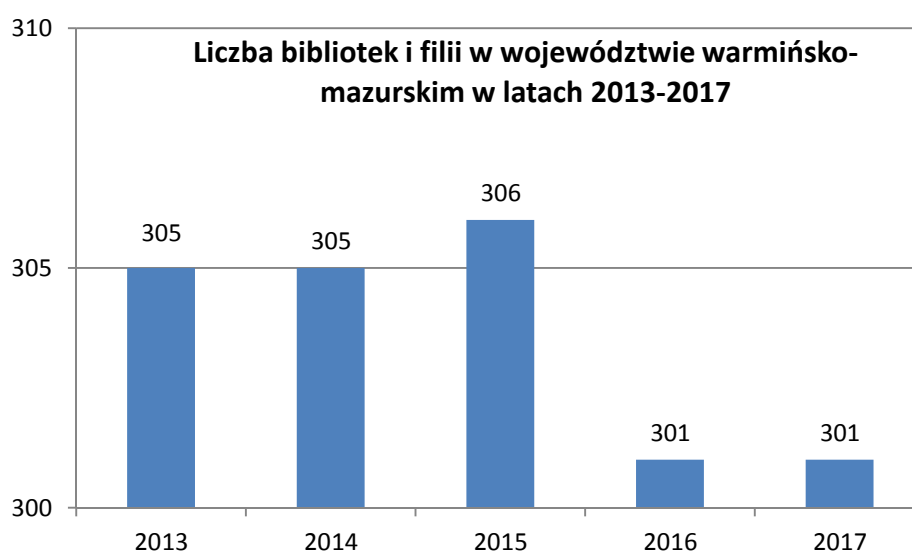
- ◆ Biblioteka Elbląska: optymalizacja infrastruktury i funkcjonalności w Bibliotece Głównej:
 - zmieniono sposób udostępniania zbiorów w Bibliotece Naukowej (z magazynowego na wolny dostęp do półek),
 - przeniesiono (zamiana pomieszczeń) działy, przebudowano i wyremontowano pomieszczenia w celu poprawy funkcjonalności,
 - utworzono Centrum Obsługi Czytelnika,
 - zrealizowano projekt inwestycyjny „Interaktywna Biblioteka Młodego Czytelnika jako trzecie miejsce”;
- ◆ MBP w Giżycku: utworzenie Giżyckiego Archiwum Cyfrowego oraz jego strony internetowej (<http://gac.gizycko.pl/>);
- ◆ BP w Gołdapi: udział w realizacji projektu FRSI „Rada społeczna – jak ją powołać?” dzięki czemu przy bibliotece powołano Radę Biblioteczną oraz realizacja projektu w ramach programu RITA „Przemiany w regionie” – organizacja spotkania wielokulturowego skierowanego do mniejszości ukraińskiej dotyczącego sytuacji wojny w Donbasie;

- ◆ MBP w Morągu: sukcesem biblioteki była bardzo dobra promocja. Projekty morąskiej biblioteki były prezentowane m. in. na Międzynarodowych Targach Książki w Krakowie, Ogólnopolskim Kongresie Bibliotek, Ogólnopolskim Festiwalu Fantastyki PYRKON 2017, w podręczniku szkolnym do języka polskiego; biblioteka otrzymała za swoje działania tytuł Mistrza Promocji Czytelnictwa przyznawany przez SBP;
- ◆ MBP w Olsztynie: „Tydzień Seniora”, w ramach którego w filiach bibliotecznych odbyło się ponad 30 działań skierowanych do seniorów (wykłady, warsztaty rękodzielnicze, kursy komputerowe i językowe, konkursy wiedzy, spotkania, projekcje filmowe, przedstawienia teatralne...), w których wzięło udział ok. 700 uczestników. „Tydzień seniora” był realizowany wspólnie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz Radą Olsztyńskich Seniorów i miał duże znaczenie w rozwijaniu oferty usług biblioteki dla osób w wieku 60+;
- ◆ BP w Pasłęku: zwiększenie stopnia integracji środowiska lokalnego wokół wydarzeń kulturalnych i społecznych m.in. poprzez:
 - realizację projektów dofinansowanych ze środków MKiDN w ramach Programu Partnerstwo dla książki (Partnerem Biblioteki było Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Aniołowo),
 - działalność klubów: DKK (dla dorosłych i młodzieży), Miłośników poezji (dla dorosłych i młodzieży), Malucha, e-kompetencje – 2 kluby, Lokalny Klub Kodowania, klub komputerowy dla seniorów,
 - zorganizowanie udanych imprez w ramach ogólnopolskich akcji (Narodowe Czytanie "Wesela", Tydzień Bibliotek, Odjazdowy Bibliotekarz, Noc w bibliotece)
 - reaktywowanie działalności Towarzystwa Przyjaciół Biblioteki Publicznej w Pasłęku,
 - współpraca ze szkołami średnimi w realizowaniu przez te placówki działań w ramach Programu Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa.

SIEĆ, ZASOBY, DOSTĘP, INFRASTRUKTURA

SIEĆ

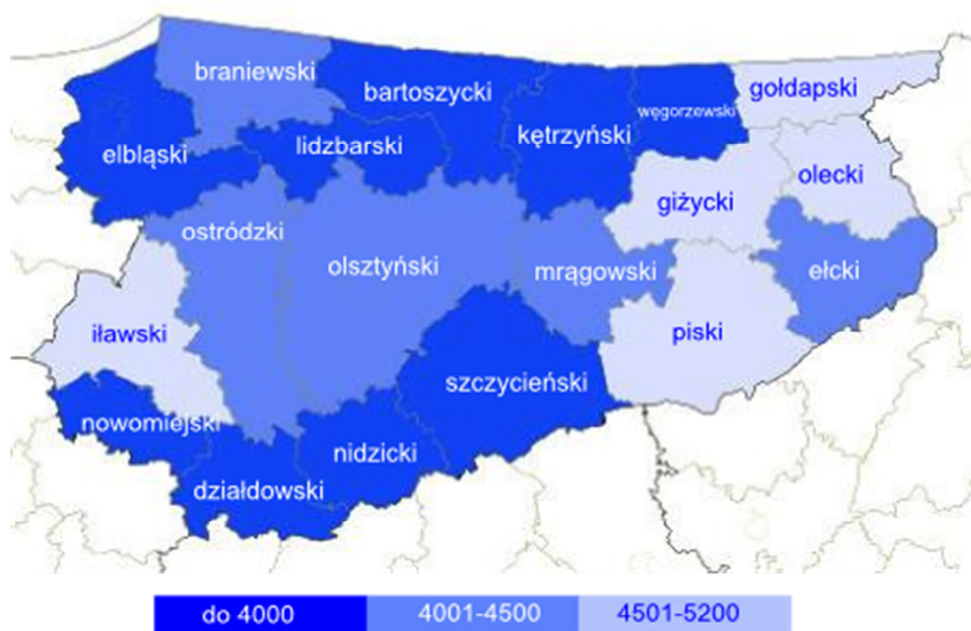
W roku 2017 sieć bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego liczyła 301 placówek (119 bibliotek i 182 filie), z czego 87 zlokalizowanych było w mieście, a 214 na wsi ([patrz Tabela 1](#)).



Województwo warmińsko-mazurskie liczyło w 2017 r. 1 434 783 mieszkańców. Na jedną placówkę biblioteczną przypadało¹:

- ◆ do 4000 mieszkańców (w 9 powiatach: bartoszyckim, działdowskim, elbląskim, kętrzyńskim, lidzbarskim, nidzickim, nowomiejskim, szczycieńskim, węgorzewskim);
- ◆ między 4001 a 4500 (w 5 powiatach: braniewskim, ełckim, mrągowskim, olsztyńskim, ostródzkim);
- ◆ między 4501 a 5200 (w 5 powiatach: giżyckim, gołdapskim, iławskim, oleckim, piskim).

¹ Nie uwzględniono największych miast: Olsztyn, Elbląg, Ełk.



Wg stanu na dzień 31.12.2017 r. nieczynne były 3 placówki:

- ◆ filia w Żabnie GBP w Baniach Mazurskich – nieczynna od 1.10.2013 r. ze względu na lokalizację w złych warunkach w zlikwidowanej Szkole Podstawowej;
- ◆ filie w Hejdyku (zawieszona z dniem 21.08.2015 r.) i Jeżach (zawieszona od 1.07.2016 r.) MGBP w Pisz – ich działalność została zawieszona na skutek wypowiedzenia umów użyczenia pomieszczeń przez szkoły podstawowe w ww. miejscowościach. Filia w Hejdyku jest na etapie likwidacji.

Według danych posiadanych przez WBP w Olsztynie wszystkie biblioteki lub instytucje, w strukturze których funkcjonują biblioteki publiczne, posiadają status instytucji kultury.

Wszystkie jednostki administracyjne stopnia gminnego w województwie warmińsko-mazurskim wywiązują się z zadania prowadzenia biblioteki publicznej. W gminie wiejskiej Iława nadal wszystkie placówki mają status równorzędnych bibliotek i działają w strukturze domu kultury. Podobnie jest w gminie wiejskiej Nowe Miasto Lubawskie, gdzie efektem włączenia GBP w Gwiździnach do struktur ośrodka kultury w 2014 r. była utrata przez nią statusu biblioteki głównej. Biblioteki i filie samorządowe w tej gminie mają obecnie status równorzędny.

W 33 gminach, co stanowi 28% ogółu jednostek samorządu terytorialnego województwa warmińsko-mazurskiego stopnia gminnego, mieszkańcy obsługiwani są przez instytucje kultury, które prowadzą działalność w połączonej strukturze domu kultury

i biblioteki. W 2017 r. GBP w Płońsczy rozpoczęła działalność w strukturze ośrodka kultury (procedurę łączenia rozpoczęto w 2012 r.).

Na terenie województwa działało 12 filii publiczno-szkolnych i 2 biblioteki publiczno-szpitalne (MBP w Biskupcu i MBP w Działdowie).

W roku sprawozdawczym w województwie warmińsko-mazurskim biblioteki publiczne prowadziły 111 punktów bibliotecznych (-3): utworzono 6, zlikwidowano 9. Nowe punkty często tworzone są w świetlicach wiejskich. Jeśli chodzi o likwidację w większości przypadków powodem zawieszenia działalności punktów jest problem ze znalezieniem osoby do ich prowadzenia oraz brak odpowiedniego lokalu. W dalszym ciągu słabo wykorzystywana jest sieć świetlic do prowadzenia punktów bibliotecznych.

Obowiązek ustawy polegający na konieczności organizowania i prowadzenia **powiatowej biblioteki publicznej** realizowało w 2017 r. 21 powiatów województwa warmińsko-mazurskiego (19 powiatów ziemskich, 2 grodzkie). Były to:

- ◆ biblioteki stopnia powiatowego w miastach grodzkich – 2 (Olsztyn, Elbląg);
- ◆ biblioteki stopnia powiatowego w miastach w powiatach ziemskich – 2 (Ostróda, Kętrzyn);
- ◆ biblioteki, którym zostały powierzone zadania ponadlokalne:
 - miejskie – 11 bibliotek (Bartoszyce, Braniewo, Działdowo, Elbląg², Ełk, Giżycko, Iława, Lidzbark Warmiński, Mrągowo, Nowe Miasto Lubawskie, Szczytno);
 - miejsko-gminne – 6 bibliotek (Gołdap, Nidzica, Olecko, Pasłęk³, Pisz, Węgorzewo).

Powiat olsztyński ziemski realizuje zadania biblioteki powiatowej w formie projektu pod nazwą Wirtualna Powiatowa Biblioteka Publiczna. W ramach powyższego projektu zadania ponadlokalne powierzono 11 bibliotekom powiatu olsztyńskiego ziemskiego.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. łączna liczba placówek pełniących zadania bibliotek powiatowych w stosunku do 2016 r. zmieniła się o 3 (podpisane zostały porozumienia na pełnienie zadań biblioteki powiatowej przez biblioteki miejskie w Bartoszycach i Szczytnie oraz MGBP w Nidzicy) i wynosiła 29 (w tym 11 z terenu powiatu olsztyńskiego). Na koniec 2017 roku po raz pierwszy od 1999 roku, czyli od wejścia w życie reformy administracyjnej, funkcjonowała pełna sieć bibliotek publicznych pełniących funkcje powiatowe.

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Ostródzie otrzymała dotację podmiotową w kwocie 101 055 zł (-8945 zł), a Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kętrzynie otrzymała dotację w kwocie 150 000 zł (-2805 zł). Na realizację zadań biblioteki powiatowej starostwa

² W powiecie elbląskim ziemskim dla części powiatu zadania realizuje Biblioteka Elbląska (gmina Tolkmicko, Milejewo, Elbląg, Gronowo Elbląskie, Markusy, Młynary), dla drugiej części zaś Biblioteka Publiczna w Pasłęku (gmina Pasłęk, Rychliki, Godkowo).

³ Patrz: przypis 2.

przekazywały kwoty od 5000 do 65 000 zł. Odnotowano wzrost dotacji o 9 750 zł w powiecie mrągowskim (2017 rok był pierwszym pełnym rokiem realizowania przez CKiT. Dział Biblioteka Miejska w Mrągowie zadań powiatowych) oraz o 5 000 zł w powiecie gołdapskim. Powiat olsztyński ziemski, realizujący zadania biblioteki powiatowej w formie projektu pod nazwą Wirtualna Powiatowa Biblioteka Publiczna, przekazał 11 bibliotekom powiatu olsztyńskiego dotacje w kwotach: 3000 zł każdej bibliotece gminy wiejskiej oraz 4216 zł każdej bibliotece gminy miejsko-wiejskiej.

Otrzymane środki analogicznie jak w latach ubiegłych biblioteki wykorzystywały na płać (44,04%), zakup zbiorów (18,67%), działalność kulturalną (w tym na spotkania autorskie i przedstawienia „Teatru przy Stoliku” – 4,44%) zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania (3,84%), wyposażenie stanowisk pracy (1,54%), szkolenia (0,92%), inne (26,55%), w tym materiały biurowe, opłaty za prenumeratę czasopism, pocztowe i telefoniczne, łącza internetowe, program MAK+, dostęp do Licencji Lex Gamma oraz e-booków (MBP w Iławie w ramach środków otrzymanych z powiatu ponownie wykupiła roczny dostęp do platformy IBUK libra dla 5 bibliotek powiatu iławskiego, a MBP w Braniewie, MBP w Giżycku, oraz MBP w Szczytnie część dotacji przeznaczyły na opłatę dostępu).

W siedmiu bibliotekach został wyznaczony instruktor ds. obsługi bibliotek (powiaty: kętrzyński, ostródzki, giżycki, gołdapski, iławski, lidzbarski, olecki).

ZBIORY

Stan zbiorów bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego na koniec 2017 r. był mniejszy niż w 2016 r. o 111 832 j.ew. i wynosił ogółem 4 445 515 j.ew. ([patrz Tabela 2](#)), z tego:

- ◆ wydawnictwa zwarte – 4 166 200 wol. (-123 446 wol. w stosunku do roku 2016),
- ◆ czasopisma oprawne – 54 381 wol. (-834),
- ◆ zbiory specjalne – 224 934 j.ew. (+12 448),
w tym:
 - audiowizualne – 111 337 j.ew. (+7177),
 - dokumenty elektroniczne – 5139 j.ew. (-548).

Liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosła 3099 j.ew.

Księgozbiory bibliotek (wydawnictwa zwarte i czasopisma oprawne) liczyły łącznie 4 220 581 wol. (-124 280). Struktura księgozbioru ogółu placówek bibliotecznych, przedstawiona w procentach, kształtuje się następująco:

- ◆ literatura piękna dla dorosłych – 40,33% (+0,24%),
- ◆ literatura piękna dla dzieci – 25,69% (+0,29%),
- ◆ literatura popularnonaukowa – 33,98% (-0,53%).

Średnio 2,94 wol. (-0,04) księgozbioru miał do dyspozycji w minionym roku w bibliotece publicznej statystyczny mieszkaniec województwa. Natomiast na jednego czytelnika przypadało 20,96 wol. (-0,14).

Ogółem do bibliotek publicznych w 2017 r. wpłynęło 158 813 wol. (+3,66%), w tym 149 649 wol. książek i 1882 wol. czasopism oprawnych. Nabytki w stosunku do stanu księgozbioru w roku 2017 stanowiły 3,76%.

Zakup stanowił 74,09% wszystkich wpływów książek, czyli był o 0,78% niższy niż w roku 2016. Łącznie w całym województwie w ramach zakupu przybyło 116 847 wol. książek za kwotę 2 626 124 zł.

Wskaźnik zakupu woluminów na 100 mieszkańców w województwie pozostał na niezmiennym poziomie w stosunku do roku ubiegłego i wyniósł 8 woluminów.

Stosunkowo wysokie wskaźniki zakupu książek w przeliczeniu na 100 mieszkańców uzyskały Lelkowo (34), Miłakowo, Lubomino, Banie Mazurskie (24), Świątki (23) oraz Jedwabno (20). Najniższy wskaźnik uzyskały: biblioteka gminy wiejskiej Bartoszyce (3 wol.), Barczewo, Biała Piska, gmina miejska Ełk, gmina wiejska Kętrzyn, Pastęk i Świątajno pow. olecki (4 wol.). W porównaniu z rokiem 2016 wyższy wskaźnik zakupu uzyskano w 47,41% gmin, a niższy w 24,14%.

Wydatki na zbiory biblioteczne w przeliczeniu na jednego mieszkańca województwa warmińsko-mazurskiego wyniosły średnio 2,34 zł (wzrost o 0,14 zł w stosunku do roku ubiegłego).

Głównym źródłem funduszy na zakup nowości były dotacje organizatorów bibliotek – stanowiły 70,65% całości zakupu. W województwie budżet na ten cel ze środków organizatorów był o 138 729 zł większy niż w 2016 r.

Drugim istotnym źródłem finansowania była dotacja MKiDN, którą otrzymały wszystkie biblioteki z województwa w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 – „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” na łączną kwotę 918 732 zł. Zakup książek i zbiorów specjalnych z tej kwoty stanowił 32% (-2% w porównaniu z 2016 r.) ogółu zakupu w województwie. Wkład własny bibliotek zależny był od poziomu zamożności gmin.

Struktura zakupu książek w 2017 r.

Bibliotekarze starali się realizować zakup nowości wydawniczych na poziomie zadowalającym użytkowników, uwzględniając ich potrzeby, które rozpoznawali najczęściej poprzez indywidualną rozmowę z czytelnikiem (86% bibliotek), a także biorąc pod uwagę propozycje z dezyderatów (35%). Źródłami informacji nt. preferencji czytelniczych były również blogi literackie i fora czytelnicze oraz inne źródła internetowe. Niektóre placówki umożliwiły zgłaszanie propozycji zakupu nowości na stronach internetowych bibliotek lub na ich fanpage'ach na Facebooku. Monitorowanie stopnia wykorzystania własnego księgozbioru oraz trendów czytelniczych było również cenną wskazówką dla pracowników bibliotek przy wyborze nowości książkowych. Część placówek (14%) w celu badania potrzeb czytelniczych wykorzystało ankiety, za pomocą których uzyskano informacje o najpopularniejszych gatunkach literackich oraz stopniu zaspokojenia potrzeb czytelniczych.

W 2017 r. zmniejszyły się nakłady na zakup literatury popularnonaukowej (-578 wol.) – 15% zakupu ogółem. Tendencja zwykła widoczna jest przy zakupie literatury dziecięcej (+2074 wol.) – 32% ogółu zakupów oraz literatury pięknej dla dorosłych (+3214 wol.), który stanowił 53% ogółu.

Zbiory specjalne

łącznie we wszystkich bibliotekach publicznych województwa warmińsko-mazurskiego znajduje się 224 934 j.ew. (+12 448) zbiorów specjalnych, co stanowi 5,06% ogółu zbiorów. W 2017 r. do bibliotek publicznych regionu wpłynęło ogółem 15 309 j.ew. zbiorów specjalnych, z czego zakupionych zostało 7333 j.ew. (47,90% wpływów), w tym 5606 j.ew. ze środków organizatora i 1251 j.ew. z dotacji MKiDN.

Znaczna część zbiorów specjalnych w województwie to zbiory bibliotek Olsztyna (65,12%) oraz Elbląga (10,72%). W 29 gminach nie podjęto działań w celu stworzenia kolekcji tego typu zbiorów.

Zasoby zbiorów audiowizualnych na koniec roku 2017 stanowiły 49% ogółu zbiorów specjalnych – wzrosły o 9046 j.ew. (+9%) i na koniec roku liczyły 111 337 j.ew. Audiobooki natomiast to ponad 34% zbiorów audiowizualnych (37 943 j.ew.).

W 2017 roku wpłynęło 241 j.ew. dokumentów elektronicznych, w tym z zakupu 46 j.ew. Ogółem w bibliotekach na terenie województwa zgromadzono 5139 j.ew. dokumentów elektronicznych (2,28% ogółu zbiorów specjalnych w województwie).

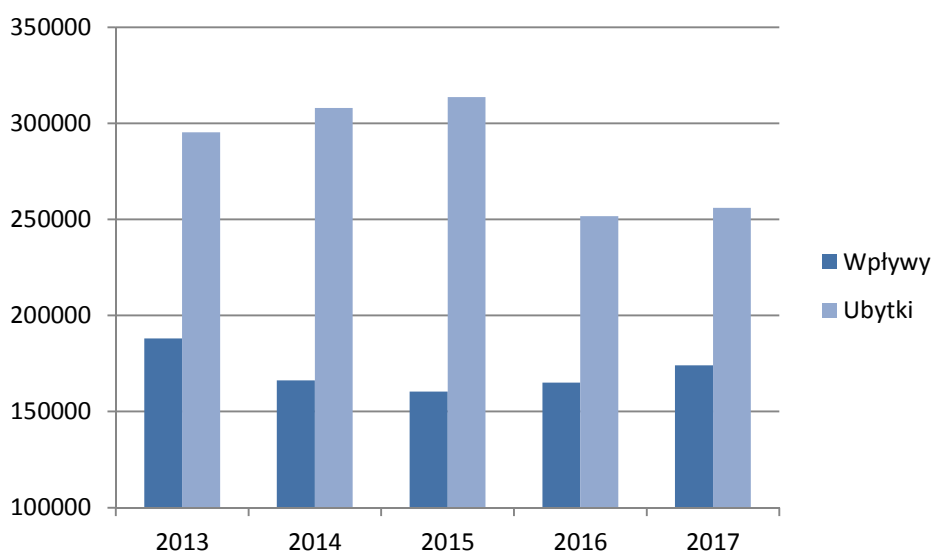
Czasopisma bieżące

W 2017 r. odnotowano wzrost liczby czasopism bieżących o 117 w stosunku do 2016 roku. Do bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego wpłynęło ogółem 3288 (+117) tytułów czasopism bieżących (2,29 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców).

Ogółem nakłady na zakup czasopism bieżących w przeliczeniu na 100 mieszkańców w województwie wyniosły 31,28 zł, rosnąc tym samym o 1,06 zł w porównaniu z 2016 r.

Selekcja zbiorów

W 2017 r. ubytkowano ogółem 256 226 j.ew. (+4590). W ramach selekcji usunięto ze zbiorów 200 152 j.ew. (-42 865). Ubytki w stosunku do liczby zbiorów w roku 2016 stanowiły 5,61%. W 16% gmin nie ubytkowano zbiorów.



PRACOWNICY

W bibliotekach publicznych województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 r. zatrudniano na stanowiskach merytorycznych 703 osoby (-12 w porównaniu do roku 2016), ([patrz Tabela 5](#)), z czego 635 osób na stanowiskach bibliotekarskich na 574,61 etatu przeliczeniowego (-9,60). Pracownicy z kwalifikacjami bibliotekarskimi stanowili 76,85% ogółu pracowników zatrudnionych na stanowiskach bibliotekarskich, tj. o 0,25% mniej w stosunku do roku ubiegłego.

W 2017 r. średnio w skali roku na jednego pracownika na stanowisku bibliotekarskim przypadało 317 czytelników oraz 8061 wypożyczeń.

W ubiegłym roku 44 biblioteki korzystały z pomocy stażystów, 20 z pracowników w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych lub prac społecznie użytecznych, a w 15 bibliotekach praktyki zawodowe odbywali studenci oraz uczniowie szkół średnich. W 27 placówkach działali wolontariusze, którzy w większości pomagali przy organizacji imprez okolicznościowych, prowadzeniu zajęć, przy realizacji działań promocyjnych, a także

dostarczali książki do domu osobom starszym i niepełnosprawnym oraz wspierali bibliotekarzy w obsłudze informatycznej.

Jak wynika z analiz, bibliotekarze jako grupa zawodowa są oceniani pozytywnie, zarówno przez samorząd lokalny, jak i przez mieszkańców. Swoją sytuację zawodową określają jako „stabilną” i „zadowolającą”, wymieniając jednocześnie niskie płace jako jedyny aspekt negatywny.

PŁACE

W 2017 r. biblioteki publiczne wydatkowały na płace 30 794 486 zł, co stanowiło 59% ogólnego budżetu bibliotek.

Średnia płaca bibliotekarska w województwie wynosiła 3019 zł brutto (+108 zł). Ze statystyk wynika, że istniała duża rozpiętość płacowa pomiędzy poszczególnymi bibliotekami: w 10 bibliotekach średnia płaca wynosiła poniżej 2300 zł, w 18 bibliotekach – powyżej 3500 zł.

INFRASTRUKTURA

Na 1000 mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 r., tak samo jak w roku poprzednim, przypadało:

- ◆ 31 m² powierzchni użytkowej,
- ◆ 4 miejsca w czytelnii.

W 2017 roku 3 biblioteki realizowały projekty związane z poprawą warunków lokalowych, finansowane z Programu Wieloletniego Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 „Infrastruktura Bibliotek 2016-2020”:

- ◆ budowa nowej siedziby GBP w Świątkach,
- ◆ remont budynku i wyposażenie pomieszczeń bibliotecznych – MBP w Nowym Mieście Lubawskim,
- ◆ remont oraz wyposażenie filii bibliotecznej w Jegłowniku – BPG Gronowo Elbląskie.

Projekty infrastrukturalne zrealizowano także z innych środków, w tym środków organizatorów bibliotek (26 placówek), m.in: GBP w Dubeninkach, Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida, MBP w Giżycku, BP w Janowie, MGBP w Korszach, MGBP w Lidzbarku, BPG Lubawa w Rożentalu, MGBP w Nidzicy, GCKB w Samborowie, GBP w Srokowie.

Prace remontowe w węższym zakresie wykonano w 16 bibliotekach.

W ciągu roku nowe lokale zyskały 3 biblioteki. Filia w Petrykozach GBP w Burkacie została tymczasowo przeniesiona do mniejszego lokalu – docelowo siedziba filii będzie w nowym lokalu powstającym przy budynku Ochotniczej Straży Pożarnej. GOK w Sorkwicach wraz z biblioteką działającą w jego strukturach został przeniesiony do budynku Szkoły Podstawowej. Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida: Dział Literatury Młodzieżowej (Biblioteka Młodego Czytelnika BULAJ) został przeniesiony do lokalu po Dziale Literatury dla Dorosłych (Biblioteka Literacka). Metraż działu dziecięcego i młodzieżowego zwiększył się trzykrotnie, otrzymał on nowoczesną aranżację i został wyposażony w nowe meble oraz sprzęt multimedialny. Wyposażenie Biblioteki Młodego Czytelnika zostało dofinansowane w ramach programu „Infrastruktura Kultury”.

WBP w Olsztynie kolejny rok kontynuowała prace związane w przebudową i rozbudową siedziby głównej przy ul. 1 Maja 5 w Olsztynie. W latach 2013-2014 realizowano projekt „Rozbudowa siedziby i potencjału regionalnego WBP w Olsztynie” dofinansowany z Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Rozwój infrastruktury kultury” Priorytet 1 – „Infrastruktura kultury”, w ramach którego zrealizowano I etap rozbudowy – stan surowy zamknięty. W 2017 r. kontynuowano rozbudowę siedziby WBP w Olsztynie przy ul. 1 Maja 5 (budowa zachodniego skrzydła biblioteki) ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego (2 129 712 zł).

KOMPUTERYZACJA

W 2017 r. na 301 placówek bibliotecznych w województwie warmińsko-mazurskim 294 użytkowały komputery (97,67%). W każdej gminie województwa mieszkańcy mieli do dyspozycji przynajmniej jedną skomputeryzowaną bibliotekę ([patrz Tabela 6](#)).

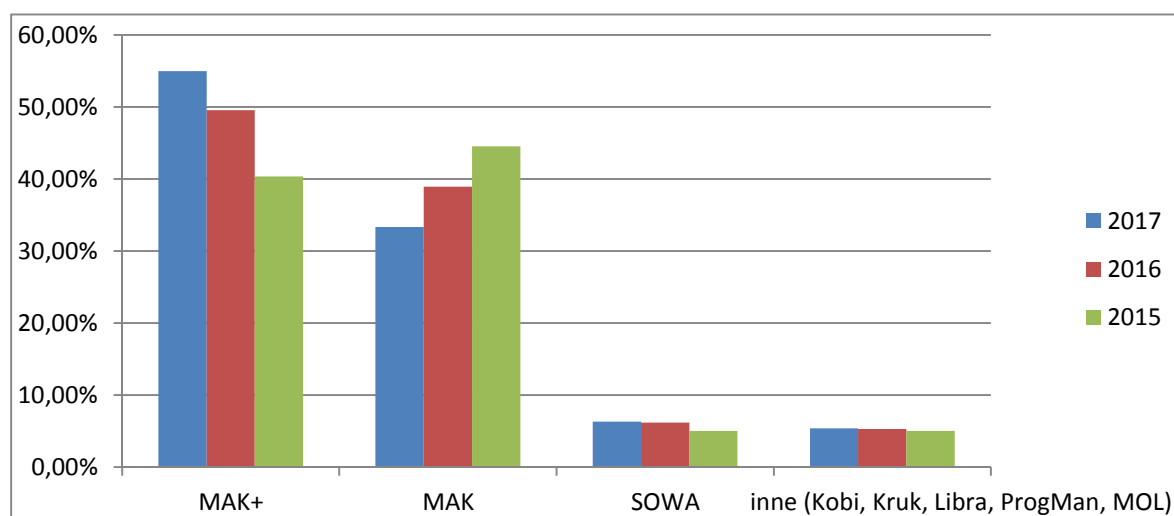
Biblioteki i filie użytkowały ogółem 2599 komputerów, z czego prawie 69% stanowił sprzęt pozyskany w latach 2010-2016. Średnio na jedną placówkę w województwie warmińsko-mazurskim przypadało ponad 8 komputerów.

Większość komputerów była udostępniana czytelnikom: 1670 (64,25%). Z tego publicznie dostępnych stanowisk komputerowych podłączonych do Internetu było 1631 (97,66%). Na 301 bibliotek i filii 287, czyli 95,35% placówek, umożliwiało mieszkańcom korzystanie z Internetu. Wskaźnik obrazujący średnią liczbę publicznie dostępnych stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosił 1,14.

Na koniec 2017 r. biblioteki z 86 gmin z województwa warmińsko-mazurskiego (74% ogółu) posiadały własną stronę internetową lub witrynę tworzoną w technologii bloga, za pomocą których np. informowały o swoich działaniach, umieszczały elektroniczne formularze do składania dezyderatów czy udostępniały możliwość korzystania z interaktywnych usług informacyjnych (np. komunikatory, czat). Systematycznie wzrasta liczba bibliotek, które prowadziły strony na portalach społecznościowych – na koniec 2017 roku było ich 86 (+2). Blogi o różnych aspektach związanych z pracą bibliotekarza prowadziły m. in. Biblioteka

Elbląska (o zabytkowych zbiorach oraz z recenzjami książek), MBP w Giżycku i MBP w Braniewie (o działalności Dyskusyjnych Klubów Książki), MBP w Ostródzie (o kulturze) czy dziewięć Filii MBP w Olsztynie. WBP w Olsztynie prowadzi 5 blogów tematycznych, m.in. poświęcone bibliotekom, czytelnictwu i książkom⁴, projektom i grom w bibliotekach⁵, popularyzacji wiedzy o regionie⁶, bibliografii i zawodowi bibliografa⁷.

Na 119 bibliotek w województwie warmińsko-mazurskim 111 wykorzystywało w swojej pracy programy biblioteczne, a 103 biblioteki ze 100 gmin udostępniały katalog on-line. Zdecydowana większość placówek użytkowała program biblioteczny MAK+ oraz MAK (88,29%, czyli 98 placówek).



Liczba bibliotek, które udostępniały swoje katalogi on-line zawierające 100% zbiorów, stanowiła niemal połowę wszystkich placówek w regionie, czyli 57. O 4 wzrosła liczba bibliotek, których katalogi są pełne lub zawierają opisy co najmniej 90% zbiorów – na koniec okresu sprawozdawczego było ich 73. Liczba bibliotek, które udostępniają katalogi szcątkowe, zawierające opisy mniej niż 50% zbiorów, wyniosła 10 (-1). Niepokojący jest fakt, że nadal 16 bibliotek nie udostępnia swoich katalogów on-line, z czego połowa placówek nie użytkuje żadnego bibliotecznego programu komputerowego. W konsekwencji duże zróżnicowanie w poziomie zaawansowania prac w komputeryzacji procesów bibliotecznych na obecnym etapie uniemożliwia scalenie katalogów wszystkich bibliotek w regionie i utworzenie jednego spójnego systemu informacji o zbiorach bibliotek w województwie.

W 2017 r. do organizowanego przez WBP w Olsztynie po raz piąty konsorcjum IBUK Libra przystąpiły 32 (+4) biblioteki. Dostęp do 967 (+151) publikacji w ramach konsorcjum był możliwy od 1 lutego 2017 r.

⁴ piatkakalejdoskop.blogspot.com, zokienstaregoratusza.blogspot.com

⁵ projektykulturalne.blogspot.com

⁶ regionregion.blogspot.com

⁷ przydatnebibliografowi.blogspot.com

W województwie warmińsko-mazurskim w 2017 r. tworzone były 3 biblioteki cyfrowe: Elbląska Biblioteka Cyfrowa, Iławska Biblioteka Cyfrowa oraz Warmińsko-Mazurska Biblioteka Cyfrowa (szerzej o bibliotekach cyfrowych na s. 20).

Ogólnie w województwie warmińsko-mazurskim budżet na automatyzację wyniósł 357 186 zł (-56 309 zł w porównaniu z 2016 r.) i stanowił 0,7% całego budżetu wykonanego w 2017 r. Ze wszystkich bibliotek i filii 84 placówki zostały wyposażone w co najmniej 1 zestaw komputerowy. Ogólnie w województwie warmińsko-mazurskim w 2017 r. pozyskanych zostało 212 zestawów komputerowych.

WYKORZYSTANIE USŁUG, WYDAJNOŚĆ i EFEKTYWNOŚĆ

CZYTELNICY

W 2017 r. 14,04% (-0,28%) mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego zarejestrowało się w bibliotekach publicznych, aby wypożyczać zbiory. Oznacza to, że w badanym okresie co 7 mieszkańiec województwa był czytelnikiem bibliotek publicznych. W 34 gminach województwa procent czytelników przekraczał średnią wojewódzką, w tym najwyższy wskaźnik (powyżej 20%) odnotowano w 4 gminach miejskich: Ostróda, Lidzbark Warmiński, Olsztyn (teren działania biblioteki miejskiej oraz WBP) i Działdowo oraz w 3 gminach wiejskich: Dąbrówno, Jedwabno, Markusy. 82 gminy mają wskaźnik poniżej średniej wojewódzkiej, w tym 5 (gmina wiejska Bartoszyce, Grunwald, Kalinowo, gmina wiejska Kętrzyn oraz Kurzętnik) poniżej 5% ([patrz Tabela 3](#)). Minimalny wskaźnik w skali województwa wyniósł 2,17% (BPG Kętrzyn w Czernikach), natomiast maksymalny 27,39% (GBP w Jedwabnie).

W 2017 r. w województwie warmińsko-mazurskim zanotowano spadek wskaźnika aktywności czytelniczej mieszkańców o 0,28% w stosunku do roku poprzedniego, czyli ubyło ogółem 4481 czytelników. Jego wzrost odnotowały biblioteki w 45 gminach, z kolei spadek w 71. Największą liczbę nowych czytelników w roku sprawozdawczym w gminie miejskiej zarejestrowała MBP w Ostródzie (+905), miejsko-wiejskiej BP w Miłakowie (+179), natomiast w wiejskiej GCKB w Samborowie (+137). Jednymi z najbardziej istotnych powodów spadku wskaźnika wskazywanych przez bibliotekarzy były: czasowe wyłączenie bibliotek z obsługi przez część roku z powodu modernizacji siedzib lub ich zmiany, likwidacja filii bibliotecznych, a także wprowadzenie kar pieniężnych za nieterminowy zwrot książek. Wszelkie działania ułatwiające mieszkańcom gmin dostęp do oferty bibliotek publicznych przyczyniły się natomiast do wzrostu wyników w tych placówkach, które ściśle współpracowały z innymi instytucjami np. z przedszkolami (m.in. BP w Pieniężnie). ([patrz Tabela 3](#)).

Czynnikiem, który od lat ma znaczny wpływ na wysoki wskaźnik aktywności czytelniczej mieszkańców, jest liczba filii oraz punktów bibliotecznych w gminach. Prawie w 90% gmin, które osiągnęły wskaźnik wyższy od średniej wojewódzkiej, sieć wsparta jest co najmniej jedną filią lub punktem bibliotecznym.

Nie zawsze liczba użytkowników biblioteki jest równa liczbie jej czytelników. Biblioteki publiczne, oprócz czytelników, czyli użytkowników aktywnie wypożyczających, rejestrują również osoby, które nie korzystają ze zbiorów, jednak są odbiorcami innych usług

oferowanych przez placówkę, np. korzystają ze sprzętu komputerowego czy uczestniczą w organizowanych przez nią imprezach. Grupa użytkowników zarejestrowanych w bibliotekach publicznych województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 r. wyniosła 221 307 (-5517 w stosunku do liczby czytelników i stanowiła 15,42% ogółu mieszkańców).

Podobnie jak w latach ubiegłych w gminach, w których mieszkańcy obsługiwani są przez instytucje kultury prowadzące działalność w połączonej strukturze domu kultury i biblioteki, aktywność czytelnicza jest niższa o 2,2% w stosunku do bibliotek pracujących jako samodzielne instytucje.

Biorąc pod uwagę kryterium metrykalne, wzrost aktywności czytelniczej zanotowano w dwóch grupach wiekowych: 45-60 (+1,3%) oraz powyżej 60 lat (+8,44%).

Te grupy wiekowe od kilku lat notują sukcesywny wzrost, który jest z pewnością wynikiem bogatej oferty bibliotek oraz realizowanych przez nie programów dedykowanych specjalnie dla nich. Wpływ na to mają zapewne również zmiany w strukturze demograficznej, w której w ogólnym trendzie spadkowym liczebności populacji przyrost dotyczy tych grup wiekowych.

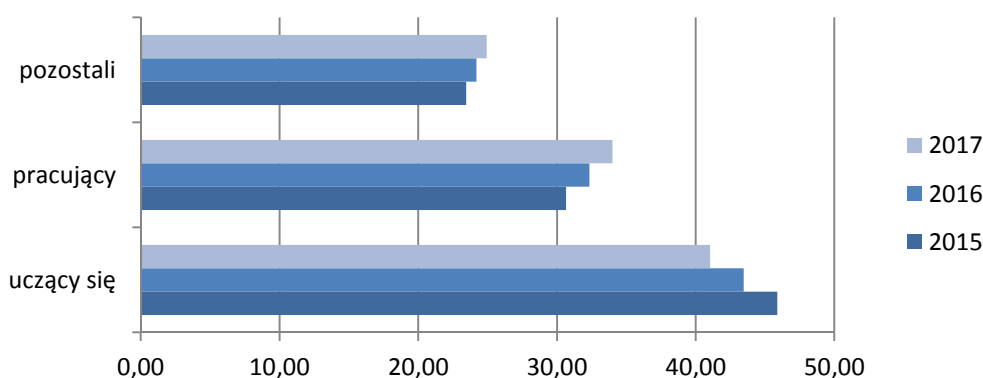
W 2016 r. wskaźnik czytelnictwa wśród dzieci 6-12 lat miał tendencję wzrostową, jednak w roku sprawozdawczym spadł o 1,93%. Wśród ogólnej liczby czytelników największą grupę stanowią dzieci i młodzież⁸: prawie 26% to osoby w wieku 13-15 lat, niespełna 18% to osoby w wieku 16-19 lat, a prawie 20% w wieku 6-12 lat – jest to bardzo ważna grupa, w tym wieku bowiem kształtują się i utrwalają nawyki czytelnicze, które mogą zapoczątkować w przyszłości w postaci dorosłych czytelników.

Kolejny już rok rejestrowane są wysokie spadki czytelnictwa wśród młodzieży od 13 do 24 roku życia – największy odpływ w stosunku do roku 2016 zarejestrowano w trzech grupach – wśród osób w wieku 13-15 (-7,23%), 16-19 (-10,49%) i 20-24 (-12,81%).

Podział czytelników ze względu na rodzaj zajęcia (wykres poniżej) potwierdza, że wciąż najczęstszą motywacją do sięgania po książkę i korzystania z biblioteki pozostaje edukacja, choć udział osób uczących się wśród wszystkich czytelników kolejny rok maleje. Jedną z przyczyn może być wzrost popularności e-boków, który potwierdzają bibliotekarze. Studenci oraz osoby podnoszące kwalifikacje zawodowe to grupa najczęściej korzystająca z usług takich jak *Academica* czy *Ibuk Libra*.

⁸ Wartość wskaźników skorygowano, biorąc pod uwagę różnicę w liczbie przedziałów w poszczególnych kategoriach wiekowych. Np. w kategorii 16-19 lat są tylko 3 przedziały, w kategorii 25-44 lata aż 19. Wobec tego dokonano przeliczenia wartości % dla jednego przedziału w obrębie danej kategorii wiekowej i ponownie obliczono % czytelników, korygując tym samym nierówności pomiędzy kategoriami.

Czytelnicy w województwie warmińsko-mazurskim wg zajęcia

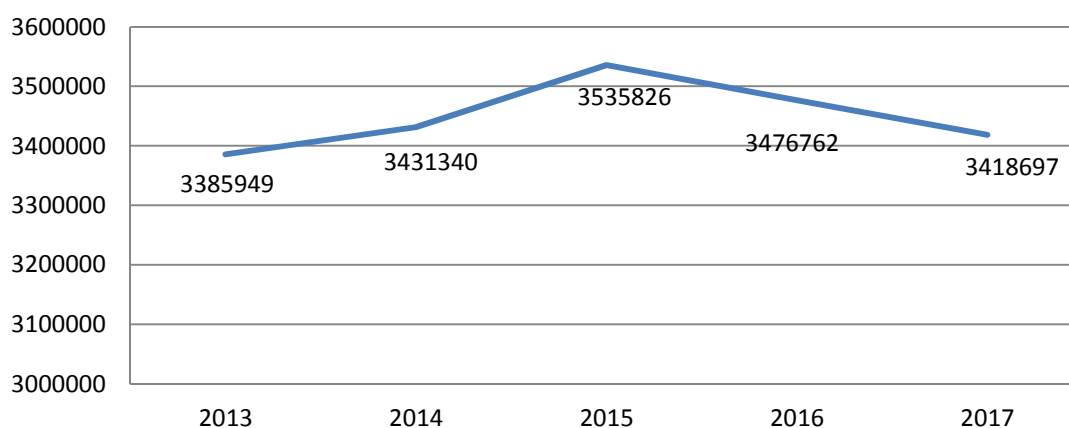


W 2017 r. średni koszt roczny poniesiony przez bibliotekę na użytkownika wyniósł niecałe 236 zł (+12 zł w stosunku do roku 2016).

AKTYWNOŚĆ I UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW BIBLIOTECZNYCH

Liczba odwiedzin zmniejszyła się w skali województwa w ciągu roku – wynik obniżył się w stosunku do roku ubiegłego o 1,67% (-58 065).

Liczba odwiedzin w skali województwa w latach 2013-2017



Podobnie jak w roku ubiegłym statystyczny mieszkaniec województwa odwiedził fizycznie bibliotekę ponad 2 razy w roku i ponad 3 razy skorzystał ze strony internetowej placówki.

Największą liczbę odwiedzin fizycznych w stosunku do liczby mieszkańców ponownie odnotowała gmina wiejska Wieliczki. Statystyczny mieszkaniec tej gminy odwiedził bibliotekę 7 razy w roku ([patrz Tabela 4](#)).

Ogółem w województwie zauważalna jest tendencja spadkowa wykorzystania zbiorów. W 2017 r. czytelnicy skorzystali z 5 118 731 j.ew. zbiorów fizycznych, co jest wynikiem o 2,7% niższym w stosunku do roku 2016. Wypożyczenia zbiorów na zewnątrz w roku sprawozdawczym w skali województwa wynosiły 4 151 651 (-2,9%). Tym bardziej warto podkreślić, że już kolejny rok największą liczbę wypożyczeń na zewnątrz w przeliczeniu na mieszkańca, przy średniej wojewódzkiej 2,89 odnotowano w gminach: Jedwabno (7,80), Lubomino (6,56), Górowo Iławeckie – gmina miejska (5,96).

O 1,8% w stosunku do roku 2016 w skali województwa spadło wykorzystanie zbiorów na miejscu w bibliotece i wyniosło 967 080 udostępnień. Ta forma korzystania z księgozbioru stanowi niemal 19% wszystkich wypożyczeń zbiorów. W statystycznej placówce wypożyczono ponad 13 793 j.ew. na zewnątrz i ponad 3213 j.ew. na miejscu ([patrz Tabela 4](#)).

Dużym zainteresowaniem użytkowników cieszą się zbiory specjalne – mieszkańcy 87 gmin (75% z ogólnej liczby w województwie) mogą korzystać z tej oferty w swoich bibliotekach. Zaobserwowano wzrost wypożyczeń tego typu zbiorów prawie o 7% w porównaniu do roku ubiegłego, największy w MBP w Morągu, MGBP w Nidzicy, MBP w Iławie, MBP w Działdowie. Największą liczbę wypożyczeń zarejestrowano w Olsztynie: 134 786 j.ew. – mimo spadku w stosunku do roku 2016 (-498 j.ew.) wskaźnik ten dla stolicy regionu nadal stanowi ponad połowę ogółu wypożyczeń zbiorów specjalnych na terenie województwa (55%).

Średnio każda pozycja z księgozbioru wykorzystywana była w ciągu roku jednokrotnie, natomiast zbiory audiowizualne i elektroniczne prawie 2 razy w roku. Wyższy wynik odnotowały placówki w 18 gminach (+3), które systematycznie budują tego typu kolekcje zasobów.

WYKORZYSTANIE INNYCH USŁUG BIBLIOTECZNYCH

W imprezach bibliotecznych przygotowanych przez biblioteki dla społeczności lokalnej wzięło udział 294 298 (-5405) mieszkańców, a w szkoleniach dla użytkowników – 38 267 (+1399). Placówki z warmińsko-mazurskiego organizowały również inne formy szkoleniowe i zajęcia edukacyjne – z tą ofertą dotarły do 142 155 (+882) osób ([patrz Tabela 7](#)).

POTENCJAŁ I ROZWÓJ

USŁUGI SIECIOWE I INTERAKTYWNE

Na liczbę użytkowników wpływa m.in. poziom dostosowania bibliotecznej oferty do potrzeb i wymagań jej odbiorców, dlatego placówki nie ustają w wysiłkach, aby wyjść naprzeciw tym oczekiwaniom. Jednym z obszarów działań bibliotekarzy są usługi sieciowe i interaktywne.

I-buki dla bibliotek

W 2017 roku Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie po raz piąty koordynowała konsorcjum ibuków IBUK Libra, w skład którego weszły 32 biblioteki (+4), w tym 5 gminnych, 8 miejsko-gminnych i 18 miejskich. Wykupiony wspólnie przez biblioteki dostęp do 967 (+151) publikacji był możliwy od 1 lutego 2017 r. Ich użytkownicy mogli korzystać głównie z publikacji naukowych i popularnonaukowych, dedykowanych przede wszystkim studentom, oraz niewielkiej liczby pozycji beletrystycznych i literatury dziecięcej.

Korzystając z oferty Wydawnictwa Naukowego PWN WBP w Olsztynie zapewniła użytkownikom z dysfunkcją wzroku dostęp do książki cyfrowej na platformie libralight.pwn.pl – czytelnicy mogli korzystać z 632 tytułów książek dostępnych online w formatach EPUB i MP3.

W ramach rozbudowywania e-usług dla mieszkańców MBP w Ostródzie, jako jedyna biblioteka w regionie, oferowała swoim czytelnikom bogaty wybór tytułów z beletrystyki (18 000 e-booków) za pośrednictwem platformy Legimi. Dostęp do niej był możliwy dzięki wsparciu finansowemu organizatora – samorządu gminy miejskiej Ostróda.

Biblioteki cyfrowe

W województwie warmińsko-mazurskim w 2017 roku tworzone były następujące biblioteki cyfrowe:

- ◆ **Elbląska Biblioteka Cyfrowa (EBC)**, działająca od 2008 r., której zdigitalizowany księgozbiór wpisany jest do Narodowego Zasobu Bibliotecznego. Zawiera on elektroniczne wersje inkunabułów, rękopisów i starodruków, grafik, zbiorów kartograficznych, czasopism, XIX wiecznych książek nowożytnych oraz wystaw prezentujących kolekcje z zasobów Biblioteki Elbląskiej – na koniec 2017 r. liczył 65 014 publikacji (+9552). Kolekcję udostępnianą w sieci uzupełnia Elbląski Wortal

Historyczny – jest to baza gromadząca artykuły z opracowaniami publikacji z biblioteki cyfrowej, a także prace specjalistów i pasjonatów historii dotyczące osób, miejsc i zdarzeń mających związek z historią Elbląga, pisanych przez specjalistów i pasjonatów historii. W roku sprawozdawczym odnotowano 28 517 sesji i 183 217 wyświetleń publikacji w EBC oraz 39 459 sesji w Elbląskim Wortalu Historycznym.

- ◆ **Iławska Biblioteka Cyfrowa (IBC)** od 2008 r. prezentuje materiały cyfrowe dotyczące powiatu iławskiego w ramach trzech kolekcji tematycznych: artykuły z czasopism ogólnokrajowych (cyfrowe kopie artykułów z czasopism krajowych dotyczących powiatu iławskiego), artykuły z czasopism regionalnych (cyfrowe kopie artykułów z czasopism regionalnych opublikowane po 2006 roku) oraz regionalia (cyfrowe wersje książek, zbiorów kartograficznych, dokumentów życia społecznego i regionalne wydawnictwa ciągłe wydane po 1945 roku obejmujące wszystkie dziedziny i aspekty życia społeczno-kulturalnego powiatu iławskiego). Z końcem roku sprawozdawczego IBC udostępniła 3208 publikacji – w tym 150 artykułów dodanych do kolekcji w 2017 r. Wprowadzenie na prośby użytkowników pełnych roczników lokalnej prasy poskutkowało znacznym wzrostem odwiedzin (+725 082) w stosunku do 2016 r.

Uzupełnieniem działań MBP w Iławie mających na celu udostępnianie zdigitalizowanych zasobów związanych z kulturowym dziedzictwem powiatu iławskiego jest Iławska Kronika Cyfrowa. Prace nad nią rozpoczęły się w 2015 r., uruchomiono ją natomiast rok później. IKC prezentuje w formie zdigitalizowanej zbiory fotografii, wspomnienia, nagrane relacje oraz dokumenty życia społecznego – na koniec 2017 r. było ich łącznie 1050 publikacji. Iławska Kronika Cyfrowa odnotowała 6052 sesji oraz 11 386 wyświetlenia.

- ◆ **Warmińsko-Mazurska Biblioteka Cyfrowa (WMBC)** utworzona została w 2015 r. przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Olsztynie. Za jej pośrednictwem w sieci prezentowane są książki, czasopisma, fotografie, pocztówki, mapy, druki ulotne ze zbiorów przede wszystkim WBP w Olsztynie, Biblioteki UWM w Olsztynie oraz innych placówek z regionu. Materiały są w większości tematycznie związane z Warmią i Mazurami, jednak nie ograniczają się wyłącznie do tego regionu – zawierają one zbiory od współczesnych do tych sięgających XVI wieku. W 2017 r. kontynuowano współpracę z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w ramach rozbudowy sieci partnerskiej (klastr), m.in. po migracji zasobów UWM do WMBC uporządkowano zawartość biblioteki cyfrowej według nowego schematu prezentacji zbiorów oraz opracowano wspólną wizualną stronę platformy internetowej. Do klastra dołączyły również kolejne instytucje – podpisano umowy z Biblioteką „Hosianum”, PTTK w Olsztynie, MBP w Kętrzynie, MBP w Lidzbarku Warmińskim, MBP w Pasymiu, MBP w Działdowie, MBP w Nowym Mieście Lubawskim, Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, MBP w Mrągowie, GBP w Świątkach, Warmińsko-Mazurską Biblioteką

Pedagogiczną w Olsztynie. Obecni oraz przyszli członkowie klastra (35 osób) uczestniczyli również w marcu 2017 r. w konferencji „WMBC – nowa odsłona”. Aby ułatwić natomiast bibliotekom z regionu opracowanie swoich zasobów w formie cyfrowej, zakupiono mobilne stanowisko do digitalizacji (laptop, skaner A3 – model do książek trudnorozwieralnych, dysk przenośny do archiwizacji przejściowej, oprogramowanie OCR Fine Reader 14). Na koniec 2017 r. kolekcja WMBC wynosiła 4601 publikacji. Zarejestrowano 6699 osób odwiedzających WMBC i 91 526 wyświetleń – najbardziej popularne wśród odwiedzających były fotografie regionalne i czasopisma.

W 2017 r. w rozpowszechnianie zbiorów w formie cyfrowej zaangażowała się także MBP w Giżycku. Od kwietnia działało w jej strukturach Giżyckie Archiwum Cyfrowe (GAC), które ma za zadanie digitalizować, opracowywać i udostępniać w Internecie cyfrowe kopie materiałów archiwalnych związanych z lokalną historią. Na koniec 2017 r. kolekcja zawierała 5176 materiałów zdigitalizowanych, odnotowano 1133 osób odwiedzających oraz 12 225 wyświetleń.

Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej

Biblioteki z regionu były również zaangażowane w projekt mający na celu digitalizację i upowszechnianie na stronie internetowej materiałów historycznych dotyczących obszaru działania danej biblioteki – Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej tworzyło w naszym regionie 7 placówek: MBP w Bartoszycach, MBP w Braniewie, MGBP w Morągu, GBP w Nowym Mieście Lubawskim, MBP w Nowym Mieście Lubawskim, MGBP w Pasłęku oraz MBP w Reszlu. Kolekcje wszystkich bibliotek z regionu na koniec okresu sprawozdawczego zawierały 2294 (+258) fotografii i archiwalnych dokumentów.

Kursy e-learningowe

W 2017 r. użytkownicy 11 bibliotek z regionu mogli skorzystać z interaktywnej nauki on-line języków obcych: przede wszystkim języka angielskiego, a także niemieckiego, hiszpańskiego, francuskiego oraz włoskiego. Ich odbiorcami były w większości dzieci w wieku przedszkolnym oraz szkolnym. W niektórych placówkach była również możliwość przeszkolenia się w ramach kursów specjalistycznych dotyczących np. fotografii, obróbki graficznej zdjęć oraz szybkiego czytania, pisania czy skutecznego zapamiętywania (m.in. MBP w Szczytnie, MBGP w Nidzicy).

Bibliotekarze z regionu podnosili swoje kompetencje również dzięki uczestnictwu w szkoleniach online organizowanych przez WBP w Olsztynie, która wykupiła dostęp do platformy webinaryjnej ClickMeeting. Zdalna forma doskonalenia zawodowego spotkała się

z pozytywną reakcją uczestników, jako że wirtualne spotkania generują mniejsze koszty organizacyjne i angażują na krótszy czas. W 2017 r. WBP w Olsztynie zorganizowała 4 webinaria, podczas których przeszkolono 62 osoby, udostępniono również chętnym osobom nagrania szkoleń.

PODNOSENIE KOMPETENCJI PRACOWNIKÓW

W roku sprawozdawczym wykwalifikowani pracownicy bibliotek z terenu województwa warmińsko-mazurskiego stanowili 78,70% (-0,32%) wszystkich pracowników działalności podstawowej. Statystyczny pracownik biblioteki szkolił się przeciętnie przez 11 godzin (-1) w 2017 roku.

W Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie ogółem przeszkolono 1269 osób (-18) na 84 spotkaniach szkoleniowych (-12). Zajęcia dla pracowników bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego realizowano podczas 99 dni roboczych (+2) i 359 godzin szkoleniowych (+18). Uczestnikami szkoleń byli pracownicy bibliotek publicznych – kadra kierownicza oraz inni pracownicy merytoryczni, w tym obsługujący filie biblioteczne. W okresie sprawozdawczym odbyło się 9 szkoleń wyjazdowych (-1), w czasie których przeszkolono 108 osób (-23).

WBP w Olsztynie dzięki dofinansowaniu z programu Partnerstwo dla książki ze środków MKiDN (kwota dotacji: 19 450 zł) realizowała również projekt „LiteraTURA”. Jego celem był wzrost kompetencji literackich bibliotekarzy z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, a także wzmocnienie kulturotwórczej roli bibliotek oraz rozbudowanie ich oferty czytelniczej o polskie przekłady literatur obcych. W ramach projektu zorganizowano 3 szkolenia poświęcone literaturom: francusko-, hiszpańsko- i niemieckojęzycznej, podczas których przeszkolono 99 osób.

Doskonalenie zawodowe było możliwe także w ramach zadań realizowanych przez biblioteki powiatowe oraz miejskie w miastach siedzibach powiatów. Oprócz działalności instrukcyjno-metodycznej – konsultacji osobistych, telefonicznych i mailowych dotyczących bieżących działań bibliotek oraz realizacji projektów – realizowały one również działalność szkoleniową (organizacja i współorganizacja różnych form doskonalenia zawodowego) przede wszystkim dla placówek z macierzystego powiatu. Szkolenia odbyły się w bibliotekach w: Braniewie, Działdowie, Giżycku, Gołdapi, Iławie, Kętrzynie, Lidzbarku Warmińskim, Nowym Mieście Lubawskim, Ostródzie, Węgorzewie, Rucianem-Nidzie oraz Szczytnie.

BIBLIOTEKI JAKO MIEJSCA AKTYWNOŚCI RÓŻNYCH GRUP UŻYTKOWNIKÓW

Aby jak najefektywniej odpowiadać na oczekiwania różnych grup użytkowników, pracownicy bibliotek konsekwentnie budowali dla nich ofertę. Systematycznie wzbogacali ją i urozmaicali, mając na uwadze specyficzne potrzeby dzieci, młodzieży i dorosłych, a także grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem cyfrowym oraz społecznym – osób starszych i niepełnosprawnych. Dzięki zainicjowanym przedsięwzięciom biblioteki stały się miejscem sprzyjającym nie tylko m.in. integracji mieszkańców i rozwijaniu zainteresowań, lecz także podnoszeniu kwalifikacji oraz edukacji kulturowej czy informatycznej.

Sposobem na dotarcie do kolejnej grupy użytkowników jest prowadzenie publiczno-szpitalnych filii bibliotecznych – w województwie warmińsko-mazurskim były to MBP w Działdowie i MBP w Biskupcu (pow. olsztyński). Pacjenci mogli wypożyczyć książki i czasopisma oraz korzystać z komputerów z dostępem do Internetu.

Istotnym działaniem mającym na celu pozyskanie nowych czytelników oraz udostępnienie oferty bibliotecznej osobom, które na co dzień nie mają możliwości odwiedzenia biblioteki lub dostęp do niej jest bardzo ograniczony, jest współpraca z aresztami i zakładami karnymi. W Zakładzie Karnym w Dublinach oraz Areszcie Śledczym w Bartoszycach punkty biblioteczne prowadzą odpowiednio MGBP w Korszach oraz MBP w Bartoszycach. Uczestnictwo w kulturze zapewniają również spotkania Dyskusyjnych Klubów Książki dedykowane tej grupie użytkowników – w woj. warmińsko-mazurskim spośród bibliotek uczestniczących w projekcie organizują je miejskie biblioteki w Działdowie i Iławie.

Ułatwiony dostęp do zbiorów miały też osoby, które nie były w stanie odwiedzić siedziby biblioteki – starsze, chore i niepełnosprawne. Bibliotekarze, wsparci pracą wolontariuszy i stażystów, dostarczali zbiory bezpośrednio do czytelników w ramach usługi „Książka na telefon”, którą świadczyło 75% bibliotek, w tym WBP w Olsztynie. Użytkownicy biblioteki mogli korzystać w ten sposób z książki tradycyjnej oraz mówionej, audiobooków, nagrań muzyki na płytach CD.

Zbiory bibliotek także były kształtowane pod kątem osób z dysfunkcją wzroku – w 2017 r. mieli oni do dyspozycji w warmińsko-mazurskich bibliotekach 4294 książek z dużym drukiem, 61 595 j.ew. zasobów audiowizualnych i elektronicznych oraz 967 tytułów licencjonowanych.

Obsługa użytkowników z niepełnosprawnościami to także przeszkoleni w tym zakresie pracownicy – w 2017 r. w bibliotekach województwa pracowało ich 76. Ponadto 2 pracowników WBP w Olsztynie ukończyło kurs Polskiego Języka Migowego (poziom

podstawowy oraz średnio zaawansowany) dofinansowany z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Oddział Warmińsko-Mazurski. Bibliotekarze będą kontynuować naukę PJM (poziom zaawansowany) w 2018 r., aby jeszcze efektywniej komunikować się z głuchymi użytkownikami.

Placówki z Warmii i Mazur są również miejscem aktywności osób starszym będących członkami Uniwersytetów Trzeciego Wieku – w roku sprawozdawczym aż 80 bibliotek współpracowało z nimi lub klubami seniora. Wiele z placówek organizowało imprezy o charakterze integracyjnym i aktywnej edukacji skierowane do osób niepełnosprawnych – ogółem odbyło się ich 512.

Jednym z głównych i podstawowych zadań bibliotek pozostaje promocja czytelnictwa. Jest ona realizowana przez bibliotekarzy zarówno przez angażowanie się w istniejące inicjatywy, jak i organizowanie różnorodnych przedsięwzięć w gminach, na obszarach których działają. Jak każdego roku placówki brały udział w takich ogólnopolskich akcjach jak Noc Bibliotek czy Narodowe Czytanie. Bibliotekarze zdają sobie sprawę z potrzeby promocji książki, która sięga po rozwiązania niestandardowe i umożliwiające użytkownikom aktywne uczestnictwo w wydarzeniach – i tak np. MBP w Morągu zrealizowała projekt „Trochę kultury... z lektury!” skierowany do dzieci i młodzieży, w ramach którego zorganizowano warsztaty fotografii, scenografii, charakteryzacji, kostiumologii, a ich efektem końcowym było przygotowanie wystawy fotograficznej połączonej z wernisażem oraz wydanie kalendarza na 2018 r. Z kolei BP w Pasłęku w ramach działania „Zaczytajmy się” angażowała mieszkańców do udziału m.in. w spotkaniach autorskich, Rowerowym Pikniku z Książką, Biesiadzie Literackiej czy sesji fotograficznej „FOTOBOOK – uśmiech proszę”. Do młodszych użytkowników pasłęcka biblioteka skierowała projekt „Łączy nas książka” obejmujący takie aktywności jak zajęcia edukacyjno-ruchowe, z pedagogiem i logopedą czy spektakle teatralne.

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

Biblioteki woj. warmińsko-mazurskiego aktywnie uczestniczyły w życiu lokalnych społeczności podejmując różnorodne działania kulturalno-oświatowe i angażując w ich realizację zgłaszających się wolontariuszy. W 2017 roku 27 placówek (23%) było wspomaganym ich pracą poprzez m.in.:

- ◆ organizację imprez okolicznościowych (np.: BPG w Markusach, MBP w Iławie, MBP w Nowym Mieście Lubawskim), a także akcji promujących czytelnictwo (np. MBP w Reszlu: „Noc z Andersenem”, „Noc Bibliotek”);
- ◆ organizację zajęć (np. w MBP w Ostródzie wolontariusz prowadził Klub Filmowy; w PBP w Ostródzie wolontariusze włączali się w prowadzenie i organizację zajęć m.in. dla seniorów; w BPG w Rychlikach wolontariusze pomagali podczas warsztatów

rękodzieła; w MBP w Reszlu wolontariusze dwa razy w tygodniu pełnili dyżury w „pogotowiu komputerowym”, udzielając indywidualnych porad w zakresie obsługi komputerów i urządzeń mobilnych);

- ◆ angażowanie się w prace wewnętrzne w bibliotece (BPG Markusy, MBP w Iławie, PBP w Kętrzynie, MGBP w Orzyszu, MBP w Szczytnie);
- ◆ realizację projektów (np. w MGBP w Bisztynku pomoc przy realizacji projektu „Dojrzała kultura w małej ojczyźnie”; BP Gminy Lidzbark Warmiński w Kraszewie przy realizacji projektu „Wzmocnienie kapitału społecznego mieszkańców gminy Lidzbark Warmiński poprzez organizację spotkań, szkoleń i warsztatów dotyczących walorów przyrodniczo-kulturowych gminy”);
- ◆ dostarczanie do domu książek seniorom oraz osobom niepełnosprawnym (np. BPMiG w Ornece, MGBP w Kisielicach, BPMiG w Tolkmicku, MBP w Szczytnie).

Najaktywniej z usług wolontariuszy korzystały: Biblioteka Publiczna Gminy Markusy (45 osób, głównie seniorów) oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Morągu (85 osób). Biblioteka Centrum Informacji i Kultury Gminy w Starych Juchach oraz Filia w Żytkiejmach (GBP Dubeninki) ściśle współpracowały z Klubami Wolontariusza działającymi przy lokalnych stowarzyszeniach, które aktywnie wspierały działania placówek.

Niemal wszystkie biblioteki współdziałały z ośrodkami kulturalno-oświatowymi w gminach, w których się znajdują, a wiele bibliotek – także z przedsiębiorcami i władzami samorządowymi. Często ich partnerami były domy lub ośrodki pomocy społecznej (MOPS, GOPS) czy domy dziennego pobytu. Biblioteki współpracowały także z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi – byli to głównie partnerzy lokalni. Wśród nich warto wymienić szczególnie:

- ◆ uniwersytety (np. WBP w Olsztynie, MBP w Olsztynie, MBP w Kętrzynie);
- ◆ stowarzyszenia lokalne (np. GBP w Pieckach, BP w Pasłęku, Biblioteka Elbląska, MBP w Szczytnie, GBP w Szczytnie, BP w Gołdapi, GBP w Rozogach, GBP w Świątkach, MBP w Giżycku, GBP w Stawigudzie);
- ◆ areszty śledcze (np. MBP w Działdowie, MBP w Iławie, MBP w Bartoszycach);
- ◆ uniwersytety III wieku (np. MBP w Morągu, MBP w Lubawie, MGBP w Mikołajkach, MGBP w Orzyszu, MBP w Bartoszycach, MBP w Ełku, MGBP w Pasłęku, MBP w Olsztynku);
- ◆ inne instytucje i organizacje (np. Biblioteka Elbląska, MBP w Olsztynie, WBP w Olsztynie, MGBP w Korszach, MBP w Działdowie, MBP w Szczytnie, GBP w Ostródzie, MBP w Reszlu).

Powyższe przykłady bibliotek pokazują, jak istotną rolę w ich działalności pełni partycypacja społeczna. Współpraca z lokalnymi organizacjami i stowarzyszeniami oraz angażowanie wolontariuszy do pracy na rzecz placówki, przynosi pozytywne skutki nie tylko w postaci konkretnych działań, ale także umożliwia wzrost potencjału biblioteki, która realizując przedsięwzięcia integrujące mieszkańców, wzmacnia swoją rolę w życiu społeczności lokalnej.

Zgodnie z artykułem 15 Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach, przy bibliotece może działać rada biblioteczna lub inny organ o charakterze doradczym i opiniodawczym, jednak wciąż niewiele polskich bibliotek korzysta z tej możliwości. Rady społeczne powoływane przez dyrektorów bibliotek w porozumieniu z organizatorami, doradzają, opiniują i pomagają kształtować ofertę bibliotek. W ich skład mogą wchodzić przedstawiciele samorządu, lokalnych instytucji kultury oraz oświaty, organizacji, a także miejscowych aktywistów i społeczników. Dzięki powołaniu rady społecznej biblioteki mają możliwość pozyskania większej liczby partnerów współpracujących z biblioteką, konsultowania nowych rozwiązań i pomysłów, a także nawiązania bliższej relacji ze społecznością lokalną i angażowania jej przedstawicieli w realizowane przedsięwzięcia.

Na zaproszenie Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w 2017 r. sześć bibliotek w Polsce uczestniczyło w projekcie „Rada społeczna – jak ją powołać”, wśród wybranych bibliotek znalazły się MBP w Olsztynku oraz BP w Gołdapi, które dzięki udziałowi w cyklu szkoleń (dot. m.in. opracowania projektów wprowadzania zmian w statucie dotyczących powołania rady bibliotecznej, utworzenia regulaminu oraz określenia zasad jej funkcjonowania), utworzyły własne rady społeczne.

Tworzenie rad społecznych ma na celu wzmocnienie potencjału polskich bibliotek, które podlegają nieustannemu przeobrażaniu się w zakresie pełnionych zadań, misji oraz konstruowaniu nowej oferty oraz usług skierowanych do użytkowników.

POZYSKIWANIE ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH

Biblioteki publiczne województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 r. zrealizowały łącznie 222 (-3) projekty finansowane ze źródeł pozabudżetowych.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2017 r. z pozyskiwanych środków biblioteki realizowały zadania związane zarówno z działalnością bieżącą, jak i inwestycjami i kontynuacją prac budowlanych, w tym finansowanych m. in. w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 „Infrastruktura bibliotek 2016-2020”. Były to: Gminna Biblioteka Publiczna w Świątkach (rozpoczęcie prac nad budową nowej siedziby, stan surowy zamknięty, wykonanie części instalacji sanitarnych); Filia w Jegłowniku Biblioteki Publicznej Gminy Gronowo Elbląskie (kontynuacja modernizacji placówki w ramach wkładu

własnego), Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Bogusławskiej w Nowym Mieście Lubawskim (remont budynku i wyposażenie pomieszczeń bibliotecznych). Trzy biblioteki z województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 r. otrzymały dofinansowanie, natomiast przewidziane w projektach prace będą realizowały w 2018 roku (MBP im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie i MBP im. K. I. Gałczyńskiego w Morągu), a MGBP w Białej-Piskiej w latach 2018-2019.

Biblioteki aktywnie włączały się również w projekty/przedsięwzięcia, które nie wymagały od nich pozyskania środków pozabudżetowych, ale pozwalały na rozszerzenie zakresu usług np.: „Dyskusyjne Kluby Książki” (75 klubów działających w 46 bibliotekach), „Tablety w Twojej Bibliotece” (26 bibliotek) – sprzęt pozyskany w projekcie wykorzystywany był podczas m.in.: lekcji bibliotecznych, zajęć komputerowych, literackich oraz edukacyjnych (np. „Tydzień z Internetem”) warsztatów filmu (montaż i zwiastun) i animacji poklatkowej, robienia zdjęć, imprez kulturalnych i gier terenowych, zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży opartych na scenariuszach przygotowanych przez FRSI.

W roku sprawozdawczym wszystkie biblioteki z województwa uzyskały dotację w ramach Priorytetu 1 Programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” na łączną kwotę 918 732 zł (-655).

Z 55 bibliotek publicznych woj. warmińsko-mazurskiego aplikujących do programu dotacyjnego Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” dofinansowanie uzyskało 9 (GBP w Baniach Mazurskich, MGBP w Białej Piskiej, GBP w Dubeninkach, GBP w Iłowie-Osadzie, GBP w Janowcu Kościelnym, GBP w Markusach, GBP w Rozogach, GCK w Nowym Mieście Lubawskim z s. w Mszanowie Biblioteka Publiczna w Gwiździnach, GBP w Świętajnie – powiat olecki).

Poza ww. projektami 50 (-4) bibliotek realizowało inne działania finansowane ze źródeł pozabudżetowych. Wśród nich były:

- ◆ 23 gminne biblioteki publiczne,
- ◆ 10 miejsko-gminnych bibliotek publicznych,
- ◆ 16 miejskich bibliotek publicznych,
- ◆ Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie.

Projekty związane z działalnością bieżącą bibliotek w roku sprawozdawczym dotyczyły m.in.: organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz gier miejskich, rozwijania pasji (robotyka, historia i kultura regionu, fotografia, różnorodne formy edukacji teatralnej, taneczno-ruchowej, muzycznej oraz plastycznej skierowane do wszystkich grup wiekowych użytkowników), promocji literatury i czytelnictwa oraz działań integracyjnych na rzecz społeczności lokalnych. Pozyskane środki posłużyły bibliotekom woj. warmińsko-mazurskiego

do realizacji różnorodnych tematycznie projektów dla wszystkich grup wiekowych użytkowników. Wśród grantodawców biblioteki wskazywały m.in.:

- ◆ **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego np:** WBP w Olsztynie zrealizowała dwa projekty szkoleniowe: „Linie papilarne opowieści” oraz „LiteraTURA”; BP w Pasłęku zrealizowała dwa projekty: „Zaczytajmy się” oraz „Łączy nas książka”; MBP w Braniewie zrealizowała projekt pn. „Braniewski Maraton Literacki”; GBP w Srokowie zrealizowała projekt pn. „Laboratorium Eksperymentów i Robotyki w Gminnej Bibliotece Publicznej w Srokowie”; BCliK Gminy Stare Juchy zrealizowała projekt pn. „Z lalką za małą kurtyną”; MBP w Działdowie zrealizowała projekt pn. „Emilia Sukertowa-Biedrawina – znana i nieznana”;
- ◆ **Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych, Projekt „Wędrowna Akademia Kultury”** dofinansowany z programu Narodowego Centrum Kultury pn. „Bardzo Młoda Kultura 2016-2018” – MBP w Szczytnie zrealizowała dwa projekty: „Teatryk pod Kłobukiem” oraz „Teatr dla każdego”; MBP w Działdowie zrealizowała projekt pn. „Zabajkowani 2, czyli jeszcze bardziej zakręceni na punkcie bajki”; MBP w Ełku zrealizowała projekt pn. „Legenda mazurska w sztuce Kamishibai”; MBP w Morągu zrealizowała projekt pn. „Trochę kultury... z lektury!”;
- ◆ **samorządy:** np. MBP w Olsztynie zrealizowała dwa przedsięwzięcia: „Festiwal Planeta Umiejętności” oraz „Akademię Warmiaka”; poza powyższymi, przykładowymi projektami dzięki środkom pozyskanym od samorządów stopnia gminnego, powiatowego, wojewódzkiego – inne projekty realizowały: WBP Olsztynie, MBP w Morągu, GBP w Iłowie-Osadzie, BPG w Mrągowie z siedzibą w Kosewie, CKiT. Dział Biblioteka Miejska w Mrągowie, MBP w Jezioranach, GBP w Wielbarku, GBP w Świątkach, MBP w Olsztynie, MBP w Szczytnie, GCK Nowe Miasto Lubawskie zs. w Mszanowie BP w Gwińdzinach;
- ◆ **stowarzyszenia i fundacje:** Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, np. GBP w Pozezdrzu zrealizowała projekt „Pozezdrze oknem na świat” w ramach Programu „Równać Szanse”; Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, np. MBP w Reszlu zrealizowała projekt „Lokalny Klub Kodowania”; Fundacja Banku Ochrony Środowiska, np. MBP w Olsztynie zrealizowała projekt pn. „Warmia w rękach dzieci”; Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Warmiński Zakątek”, np. MGBP w Bisztyнку zrealizowała projekt pn. „Dojrzała kultura w małej ojczyźnie”; Fundusz Inicjatyw Obywatelskich Warmia Mazury Lokalnie 2, np. GBP w Świątkach zrealizowała projekt „Na szlaku Napoleońskim – 210 rocznica pobytu Napoleona na Warmii”; inne fundacje oraz stowarzyszenia, z którymi współpracowały biblioteki to: Fundacja Ośrodka Karta, Fundacja dla Dzieci i Młodzieży „Kółko Graniaste”, Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości Regionalnej Gołdapi, Stowarzyszenie Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, Stowarzyszenie Gołdapski Fundusz Lokalny;
- ◆ **pozostałe instytucje i organizacje:** np. BPG Lidzbark Warmiński z siedzibą w Kraszewie zrealizowała projekt z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie pn. „Wzmocnienie kapitału

społecznego mieszkańców Gminy Lidzbark Warmiński poprzez organizację spotkań, szkoleń, warsztatów, dotyczących walorów przyrodniczo-kulturowych gminy”; MBP w Reszlu we współpracy z firmą Interseroh zrealizowała projekt z zakresu edukacji ekologicznej pn. „EkoPaka”;

Wśród pozostałych grantodawców biblioteki wskazywały m.in.: Miejskie Zespoły Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Warmiński Bank Spółdzielczy oraz Bank Spółdzielczy.

Biblioteki poszukiwały form finansowego wsparcia swojej działalności nie tylko w programach grantowych, ale również w formie sponsoringu i darowizn od instytucji publicznych i firm prywatnych, m.in.: MGBP w Korszach, GBP w Działdowie, MBP w Giżycku, MBP w Olsztynie). Pozyskane środki placówki przeznaczały na organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży podczas ferii letnich i zimowych (m.in.: MBP w Morągu, GBP w Lipowcu, GBP w Pozezdrzu), wyposażenie biblioteki w dodatkowy sprzęt oraz meble (MGBP w Korszach, GBP w Działdowie, MGBP w Suszu). Sponsorzy wymieniani przez biblioteki to: polsko-szwedzka spółka MTI-Furninova Polska Sp. z o.o., supermarket Tesco Polska, galeria handlowa AURA Centrum Olsztyna, Polska Spółka Medialna AGORA S.A.



OCENA DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK PUBLICZNYCH WARMII i MAZUR

za rok
2017

opracowanie:

Dział Analiz i Współpracy z Regionem WBP w Olsztynie

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
Olsztyn 2017